

Dr. Elif ŞEN

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı
drelifsen@gmail.com

Bugünün Yolcuları...

Sabah gözlerimi açtığımda bir kelebek gibi hür hissedip yeni güne kanatlarımı çırparak yataktan kalktım demek isterdim. Önce çalar saatimin sesiyle rüyam bölündü. Sonra her sabah yaptığım gibi saati kapatıp biraz daha yastığıma gömüldüm. Saat rüyamda kaybolduğum gecenin karanlığında bir Avrupa şehrinde muhtemelen Prag'da nefes nefese kimden kaçtığımı bilmediğim kaçıp kovalamacanın tam ortasında tekrar çaldı. Uyandığımda Prag'a hiç gitmedim ki bu rüya da neyin nesi? dedim kendi kendime. Üstelik bugünün cumartesi olduğunu hatırladığım sırada saatimi kurup sabah uykumu niçin sabote ettiğime söylenirken yataktan adeta zıplayarak kalkmışım bile. Polisiye durumların içine düştüğüm rüyalarımın ortasında uyandığımda sonrasını merak ederdim. Şöyle biraz daha uyusam filmin sonunu öğrenirdim diye düşünürken birden ilk uyandığımdaki halimden farklı olarak eğlendiğimi hissettim ve yüzüme muzip bir gülümseme yayılmıştı bile. Neyse ki bugün de mutlu olacak şeyler bana göz kırparcasına karşıma çıkmıştı ve güne başlıyordum. Çayı koyup, radyomu açtım. Birazdan da güzel bir kahvaltı yapıp, bilgisayarımın başına oturmaya hazır olacaktım.

Peki ben kimdim ve siz neden bu yazıyı okuyorsunuz? Ben 2018 Haziran ayında kırk üç yaşını süren bir yazarım. Aslında yazıyor ve sonra da çoğunu yayınlamıyorum. Ne yazarım? Hikâyeler yazarım, içinde ben olurum bazen, kimi zaman başka hayatlar olur. Uzun lafın kısası insanların hikâyelerini yazarım. İlk defa başkalarından daha farklı olduğumu ilkokulda anlamıştım. Aynaya bakarken kendime yabancı hissettiğimde içimden çıkıp karşımdaki surete baktığımda, henüz Albert Camus'dan ve onun "Yabancı" adlı romanından haberim yoktu. İşin aslı böyle bir hisse kapıldığıma göre anormal olabilirim diye düşünmüştüm. Meğerse hayat boyu kendimi de başka hayatların hikâyelerini de merak edecek kadar içerden ve dışarıdan bakabilecek bir çocuk, genç, erişkin ve sonunda da yaşlı olmayan bir kağıt kalem sevdalısı olacak kadar hayalci ve kurgulamaktan sonsuz zevk alan bir yürekmişim. Ancak o günlerde bundan haberim yoktu. İnsan neden yazar sizce? Ben önceleri içimden geldiği gibi yazdım. Her yazdığımın da dünyanın sekizinci harikası olduğunu düşünerek ve sonsuz beğenilmek için yazmayı sürdürdüm. Sonra bir edebiyat öğretmeni benim hem hayalperestliğime hem de kalemime duyduğum sevgime şöyle usturuplu bir ket vurdu. Bunu tarlada patates toplayanlar ve gökyüzüne salıncak kurup sallananların olduğu "farklı" hikâyeler yazan arkadaşlarımla yazdıklarını övüp benimkini de sıradan bulduğunda yaptı. O yaşlarda insanların eğitimi, duygu dünyaları ve gündelik hayatlarının onların davranışları üzerindeki etkilerini bilemeyeceğimden, öğretmenin eleştirilerini önemseyiverdim. Yine de yazmak öyle bir arzu ki ondan pek fazla uzak kalamadım. Edebiyat fakültesinde okurken, orada aldığım teorik eğitimin özgün yazarlık ruhumu ele geçirmemesi için ne yapacağımı bilemediğim sancılı günler geçirdim. Yazarların toplumun genel kabulünden uzaktaki hayatları, dahil oldukları edebiyat akımlarını öğrenirken ben acaba bu yelpazenin neresindeyim diye düşünüp durdum ve aylarca bir şey yazamadım. Zaten lisedeki edebiyat öğretmeni kazası da önce dünyada neler yazılmış öğren sonra kendi yolunu çizebilirsiniz diyen iç sesime kulak vermemi sağlamıştı. Aslında bir bakımdan iyi bile olmuştu. Kimlik denilen şeyi bulmak kolay mıydı? Gerçi aramakla bulunamayacağını da yaşayarak öğrendim ya neyse... Yazarların saat kurup erken kalktığı pek duyulmuş bir şey olmamalı dediğinizi duyar gibiyim. Sizi aydınlatayım, ben küçük çaplı bir yayınevini ortağıyım, burada özgün birkaç edebiyat dergisi çıkartıyor ve kendi yağımızla kavrulmamıza yetecek bir bütçeyle de

yeni yetme kalemlerin kitaplarını basıyoruz. Sorumu tekrarlamalıyım. Beni neden okuyorsunuz? Herkesin okumak için farklı bir nedeni olabilir. Yazarların, okuyucunun yazdıklarını okuma gerekçesiyle işi yoktur çoğu zaman. Yazar kendi için yapmasa da okuyucuyu zamanın içinde bir yerlerde dolaştırır, yaşadığı kadar yaşamadıklarını da kafasında oluşturduğu ya da herhangi bir hedefi olmaksızın yazmaya başladığı andan itibaren nerede ve nasıl biteceğini bilmediği bir kurgu dünyasında soluk alıp vermeye başlar. Siz de bu dünyadan bir şeyler almak veya bir bakıp çıkmak için yazılanları okuyabilirsiniz. Okuduklarımız duygu dünyanıza ulaşabilir. Belki tanıdık bir hikâyeye denk gelebilir, bazen de hiç bilmediğinizi size söyleyen bir kahramanın gözlerinden onun baktığı manzaralara dalıp gidebilir, kahkahasında neşe bulabilir, gözyaşlarının içinize aktığını hissedebilirsiniz. Her nasıl olursa olsun okuduktan sonra zenginleşirsiniz.

Ben çocukken bu kadar şeyi bilmeden veya neyin beni adeta kitap kokusuna müptelâ ettiğini anlamadan okurdum. Şubat tatillerinde, yaz tatillerinde sanki zamanla yarışırçasına okur, okul kütüphanesinin yaralı kitaplarının yırtık sayfalarını yapıştırıp, ayrılan cildini onarmaya çabalayarak başka çocuklar da okuyabilsinler diye onları adeta tedavi ederdim. Uzun lafın kısası okuyucu olmak her zaman yazabilme ihtimâli taşır benim fikrime göre. İşte benim de yazma serüvenim böylece içimdeki okuma, yazma aşkıyla dolup taşıdığı günlerde başladı. Bugünün yaşam koşulları veya aşk doktorlarının aşka ömür biçerken unuttukları pek çok şeyden birisi de kime aşık olduğunuz. Bunun önemi yokmuş gibi genelleme yaparak sansasyonel bir popülerlik peşinde olmanın bedelini de aynı popüler kültürün dışlilerinde yitip giderek ödüyorlardır kimbilir. Ben yazmaya aşığım ve ömürlük bir aşka düştüm. Bu sabah neden bilgisayarın başına oturduğumu da kısaca anlatayım. Yayınevinin editörlerinden biri olarak yeni gelen bir deneme kitabını okumaya başlayacağım. Aslına bakarsanız editörlük bana göre yaratıcı yazarlığın önüne engel koymadan yapılması gereken bir işleve sahip. Olsa olsa bir koşucunun düşmesine neden olacak bir taşı yolundan kaldırmak veya nadir de olsa dehlizdeki küçük bir ışık huzmesi kadar yolu aydınlatacak bir etkisi olmalı, sizin ağzınızın içine bakan küçük çocuğunuza her istediğinizi yaptırabilecek bir güce sahip olduğunuz fikrine kapılmadığınız bir denklemde yürütülmeli. Ben bu söylediğimi ne kadar yapıyorum dersenez, editörlük de yaparak doğru yolu bulabileceğiniz pek çok işten birisi aslına bakarsanız. Neyse lafı çok da uzatmadan bundan sonrasına hep birlikte bakalım. Yayınevi sekreterimizin gönderdiği e-postanın ekini açtım ve işte okumaya hazırım. Başlık önemli ve okuyucuda ilk bıraktığı etki de öyle. Ayrıca okumaya başladığınızda başlığın uyandırdığı heyecanı ve ilgiyi sıcak tutması da lazım. “Bugünün Yolcuları”... Başlığı beğendim. Yine de beni okumaya başlamadan taraf tutmaya zorlamaması iyi olacak. Hem genç yazar hem deneme kitabı ve iddialı bir başlık. Bu kadarı fazla beklenti uyandırmıyor mu? Aman canım hep temkinli oluyorum da ne oluyor? Yazar genç olabilir ama kalemi olgundur. Yazarlar isimlerinde olduğu gibi yaşlarında da başka kimliğe bürünmeyi sevebilirler. Yani her genç yazar nüfus kağıdı üzerinde genç olmayabilir. Edebiyat işlerini ilginç kılan da bu gizem biraz. Evet şimdi sıra denemelerin başlıkların da. Şöyle hızla bir bakalım; “Jules Verne ile Denizler Altında Yirmi Bin Fersah, yirmi birinci yüzyılın ilk hayal gemisi”, “Uzay Yolu 1999, çocuklara olmadık hayaller satan dizilerin kült örneği”, “Saatleri Ayarlama Enstitüsü, Tanpınar ile konuşmalar”, “Araba Sevdası, Rezaizâde Mahmud Ekrem ve Türkiye’de realist olmak”... Bu “genç” yazarın başlıkları ilginçti ilginç olmasına ama henüz adlandıramadığım bir gariplik vardı sanki. Seçimleri pek de genç değildi. Yaşamış, görmüş geçirmiş ve en azından kırklarında olmalıydı yazarımız. Araba Sevdası romanı hakkında deneme yazması onun benim yaşıtım olma ihtimalini de güçlendirmişti kafamda. Daha dün gibiydi edebiyat derslerinde geçen bu roman. Hem sonra başlıkla bu

denemelerin bir araya getirilmesi de merak uyandırıcıydı. Son zamanlarda yayınevine gelen işlerden farklıydı. Posta kutuma geri dönüp baktığımda e-postanın yayınevi sekreterimizin kısa notuyla geldiğini görünce şaşırardım. Bana hitâben yazdığı kısa cümlede “En son gelen deneme kitabımı ekte bulabilirsiniz” demişti. Kendisine birçok kez bana yazar künyesini de göndermesini hatırlatmışım ve sonunda artık her yeni kitap bu bilgiyle geliyordu. Yazarı belli değildi. Bu kitap giderek daha fazla ilgimi çekmeye başlamıştı. Ya da ben sıradan bir cumartesi gününü renklendirmeye karar vermişim. Sonra düşüncelerimden sıyrılıp okumaya devam ettim. “Bugünün Yolcuları”, kitaba adını veren deneme yazısından başlamaya karar verdim. Başlıklar yazarların çocuğuna isim koyması gibi kutsaldır. Aslında bu nedenle değil tamamen içimden gelen sesi dinleyip, okumaya buradan başladım.

Yazar önce zaman kavramından, bugünün geçmişten bağımsız olmadığı geleceğin de kapısı olduğunu yazarak başlamış ve klişe sayılabilecek “elimizde bugünden başka bir şey olmadığını” söyleyerek devam etmişti. Hafif bir hayal kırıklığına rastladım içimde. Sonra yazdıkları ise bir anda kalbimin hızlanmasına neden oldu. “Bu yazıyı ben yazmadım, yazmayı meslek değil hayatın anlamı sayan, ancak bir türlü yazdıklarını yayınlamayan çok yakın bir arkadaşımın aramızdaki sırrı sizinle paylaştım sadece. Neden yazı yazan herkes bunların ilk defa düşünüldüğünü, hayal edildiğini sanmak ister? Okumayı az çok seven birisi kalem, kağıdını eline aldığı anda, daktilo veya bilgisayarının başına oturduğunda pekâla yazı yazabilir ve bunu geliştirebilir. Bundan sonrasında okuduklarınız benim mi mahçup yazar arkadaşımın mı bilmeniz mümkün olmayacak. Arkadaşımın yazma meselesini neden bu kadar büyüttüğünü bilemem, ama sırrını size anlatmam ona ihanet sayılmaz, çünkü cesaretlendirilmeye ihtiyacı vardı kanımca”. “... Bana yazdığı bazı yazıları gönderdi. Bu kitapta onun yazdığı “Zamanlar” adlı deneme yazısına sizlere başlığını değiştirerek ve bazen araya girip kendi düşüncelerimi de naklederek yer verdim. Daha da ileri gittim. Onun denemesinden hazırladığım ve adını değiştirerek “Bugünün Yolcuları” yaptığım yazı kitaba ismini verdi.” İlginç bir tarzla mı karşı karşıyaydım? Yoksa yazarlarda olan kişilik bölünmesi, ilginç olma arzusu ve daha birçok olasılıktan birini yeni kitabında deneyen bir yazar mı vardı karşımda? Günümüzde kurallara bağlı kalmamak bir yaşam biçimi olarak göze çarpsa da, edebiyatta yazın türlerinin geçişkenliği edebiyatçıların hür ruhlu insanlardan çıkmasının da bir sonucu adeta. Farklı türler iç içe geçebilmekte, yazarın kurgusu veya aklının oyunları ile birleşip onun gözünden, kalbinden gelenleri okuyucunun hayal gücünün hizmetine sunmak da maharetli bir oyun halini alabilmekte.

Yazarımızın, aslında yazarlarımız demek daha doğru olur, itirafından sonra okuyucuya; “Zaman kavramı insanın yaşadığı, algıladığı ve hissettiklerinden bir ağ gibi örülür. Gözle göremediği bu ağın ördüğü, adına hayat dediği ve yine kendine göre sınırsız kocaman, ama bakan başka bir göz içinse sınırlı ve oldukça küçük bir alanın içinde, dünden yürüyerek geldiği ve geçtiği “bugünü” her seferinde elindeki tek şey olarak yaşar. Bir sonraki adımla ardında bıraktığı, geleceğin bugün haline geldiği zamanlar ise birleşerek hayat dediği görünmez duvarları olan alanda geçirir” diyerek devam etmişti satırlarına.

Doğrusu etkilenmişim okuduklarımdan. Felsefi ama anlaşılır bir zaman ve hayat sorgulamasını konu alan yazı bittiğinde ben de kuş gibi hafif hissettim kendimi. Sekreterimiz Suna’nın bana yazar adı göndermediği biraz gizemli e-postanın sırrını çözmenin verdiği rahatlama hissiydi bu. Yazdıklarımdan benim biraz sırlara biraz da onları çözmeye meraklı olduğumu anladınız sanırım.

Dolambaçlı bir yol izleyen eski dostumun yıllardır ısrar etmesi kâr etmeyince bana hazırladığı bu sürpriz tam da ona yakışır türdendi. Bu dost benim yazıp da yayınlamaktan vazgeçtiklerimi paylaştığım ender kişilerdendi. “Bugünün Yolcuları” ise benim ona birkaç yıl önce yolladığım hikâyemin kahramanı Nejat’ın felsefeye meraklı yorumlarından alıntılanmış ve doğrusu pek de güzel bir şekilde bu kitaptaki yerini bulmuştu. “Bugünün Yolcuları” artık benim için yazıya gönül veren herkesin kendini tanımlarken kullanabileceği bir ifade şekliydi.

Ben ya da bir başkası ne yazarsak yazalım sizlere sevgili okuyucular, “Bugünün Yolcuları” olmaya gönülden razıyız ve siz de öyle. Bu okuduğunuz türü olmayan, herhangi bir yazın şekline tam olarak uymayan kurgu da eski dostumun bana söylediği gibi eğer aranızda “Okumakla yazmayı birleştirmeye gönül verenler varsa, vazgeçmeyin, elbet bir gün yazma aşkı sizi de bulur” demek içindi.

Yazarlığa başlamaya hazırsanız, hemen şimdi alın elinize kalemi ve kağıdıyla buluşturun derim size. Unutmayın sizler bugünün yolcularısınız, yazdıklarınız kalıcı olacak ve siz de yazdıklarınızda ebediyen yaşayacaksınız.

